

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 755 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets
Europaudvalg og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	N.1	31. marts 1999

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 8. april 1999 –
dagsordenspunkt rådsmøde (forbrugerministre) den 13. april 1999 –
fremsendes vedlagt Erhvervsministeriets notat over de punkter, der for-
ventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

A handwritten signature in black ink, which appears to be 'Helle Petersen'. The signature is written in a cursive style with a large initial 'H'.

30. marts 1999
J. nr.: 95-812-14
/LVS

Indholdsfortegnelse rådsmøde (forbruger) den 13. april 1999

1. **Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser og om ændring af Rådets direktiv 90/619/EØF, direktiv 97/7/EF og direktiv 98/27/EF (KOM(1998) 468 endelig udgave).....side 2**
2. **Rådsresolution om Kommissionens handlingsplan for forbrugerpolitikken 1999–2001.....side 19**
3. **Kommissionens forslag til direktiv om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed (KOM (1998) 217 endelig udg.).....side 25**

NOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Justitsministeriet

24. marts 1999
J. nr.: 95-
/CH

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser og om ændring af Rådets direktiv 90/619/EØF, direktiv 97/7/EF og direktiv 98/27/EF (KOM(1998) 468 endelig udgave).

Resumé

Dette nye notat afløser aktuelt notat fremsendt til Europaudvalget den 23. oktober 1998. Notatets pkt. 2, 4 og 5 svarer i det væsentlige til pkt. 2-4 i det grundnotat om forslaget, som er fremsendt til Europaudvalget den 19. januar 1999.

1. Baggrund

I 1997 vedtog Rådet og Parlamentet et direktiv om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler om fjernsalg (97/7/EF). Fjernsalg af finansielle tjenesteydelser er undtaget fra dette direktiv, der skal være gennemført i medlemslandene i år 2000.

I Kommissionens meddelelse om "Finansielle tjenesteydelser: Øget forbrugertillid" (KOM(97)309) - som var en opfølgning af grønbogen "Finansielle tjenesteydelser: opfyldelse af forbrugernes forventninger" (KOM(96)209) - anførte Kommissionen, at man ville fremsætte et direktivforslag om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser. Direktivforslaget skulle være en parallel til det generelle fjernsalgsdirektiv, jf. ovenfor, men tilpasset de særlige forhold, der gør sig gældende ved aftaler om finansielle tjenesteydelser.

Kommissionen præsenterede direktivforslaget for Rådet (forbrugerministre) den 3. november 1998.

Direktivforslaget er fremsat med henvisning til hjemlen i Traktatens artikel 100 A, jf. artikel 189 B, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal (fælles beslutningstagen).

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (forbrugerministre) den 13. april 1999 med henblik på en orienterende drøftelse.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om direktivforslaget.

2. Direktivforslagets indhold

2.1. I modsætning til andre forbrugerbeskyttelsesdirektiver på det civilretlige område, indeholder direktivforslaget ikke en klausul, der gør det muligt for medlemslandene at gennemføre eller opretholde strengere bestemmelser med henblik på beskyttelse af forbrugerne.

2.2. Direktivforslaget omfatter forbrugeraftaler om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser.

Forslaget omfatter enhver aftale mellem en erhvervsdrivende - "leverandøren" - og en forbruger vedrørende finansielle tjenesteydelser, når aftalen indgås udelukkende ved brug af en eller flere former for kommunikationsteknologi, dvs. uden at leverandøren og forbrugeren er fysisk til stede samtidig. Som leverandør anses også erhvervsdrivende, der alene optræder som mellemmand ved leveringen og/eller ved indgåelsen af aftalen mellem parterne.

Forslaget omfatter kun aftaler med forbrugere, der bor i et EU-land (EØS-land).

Aftalen skal endvidere være indgået som led i et system for fjernsalg, som er organiseret af leverandøren. Reglerne skal således kun gælde, hvis leverandøren har opbygget en struktur, der er indrettet med henblik på at indgå aftaler ved fjernsalg.

Eksempler på kommunikationsteknologi er telefon, breve, telefax, elektronisk post, Internet, radio og fjernsyn.

Forslaget indeholder et bilag med en vejledende og ikke-udtømmende liste over tjenesteydelser, som er omfattet af direktivet. Direktivet omfatter en række ydelser, der bl.a. falder ind under almindelig bank-, realkredit-, forsikrings-, pensions- og investeringsvirksomhed.

2.3. Hvis en finansiell tjenesteydelse omfatter flere handlinger efter hinanden eller en række enkelthandlinger gennem en vis periode, omfatter direktivet kun den første af disse handlinger. Direktivet omfatter f.eks. en aftale om åbning af en bankkonto, men ikke efterfølgende pengeoverførsler, hævning af penge m.v. Dette skal gælde, uanset om de pågældende handlinger efter den nationale lovgivning anses for omfattet af den samme aftale, eller de anses for hver især at følge af selvstændige aftaler.

2.4. Efter forslaget skal leverandøren, inden der indgås en aftale, på en klar og forståelig måde give forbrugeren oplysning om samtlige aftalevilkår. Oplysningerne skal gives skriftligt eller på et andet varigt medium, som forbrugeren råder over og har adgang til. Det kan f.eks. være en diskette, cd-rom eller harddisken på forbrugers computer, hvor lagringen sker, uden at forbrugeren selv skal indlæse oplysningerne.

Forbrugeren skal herefter have en betænkningstid på mindst 14 dage. Leverandørens tilbud skal således formentlig have en acceptfrist på mindst 14 dage, og skal være uigenkaldeligt i denne periode. Fristen løber fra den dag, hvor forbrugeren har modtaget oplysningerne om aftalevilkårene.

Er prisen for tjenesteydelsen afhængig af svingninger på kapitalmarkedet, skal forudgående oplysninger om prisen ikke være bindende for leverandøren i 14 dage. Prisen fastsættes i disse tilfælde først ved aftalens indgåelse.

2.5. Forbrugeren kan vælge at acceptere et tilbud uden at have modtaget aftalevilkårene skriftligt eller på andet varigt medium. I så fald har forbrugeren fortrydelsesret. Forbrugeren har også fortrydelsesret, hvis han har modtaget aftalevilkårene på den nævnte måde, men er blevet tilskyndet på "illoyal måde" af leverandøren til at indgå aftalen inden udløbet af betænkningstiden på 14 dage. Omvendt er der ikke fortrydelsesret, hvis forbrugeren uden at være blevet presset hertil har indgået aftalen inden udløbet af betænkningstiden.

Fortrydelsesfristen er som hovedregel 14 dage, men 30 dage ved aftaler om livsforsikringer, individuelle pensionsforsikringer og realkreditlån. Fristen regnes fra den dag, forbrugeren modtager aftalevilkårene skriftligt eller på andet varigt medium. Fortrydelsesretten gælder ikke ved aftaler om visse finansielle produkter, hvis pris er afhængig af svingninger på kapitalmarkedet, og ved aftaler om skadesforsikringer, der tegnes for en periode på højst 1 måned (korttidsforsikringer).

Hvis forbrugeren vil benytte fortrydelsesretten, skal han give leverandøren meddelelse herom skriftligt eller på et andet varigt medium, som leverandøren råder over og har adgang til.

2.6. Leverandøren skal inden aftalens indgåelse oplyse forbrugeren om retten til 14 dages betænkningstid i tilfælde, hvor alle aftalevilkår er blevet oplyst på den foreskrevne måde. Det skal også oplyses, at der er fortrydelsesret, hvis aftalevilkårene ikke er blevet oplyst, eller hvis der foreligger en illoyal tilskyndelse fra leverandørens side, jf. ovenfor.

Leverandøren har bevisbyrden for, at denne oplysningspligt er opfyldt, jf. pkt. 2.10. nedenfor. Kan han ikke godtgøre dette, skal forbrugeren have ret til at hæve aftalen og kræve skadeserstatning.

2.7. Fortrydelsesretten er betinget af, at forbrugeren betaler for den del af tjenesteydelsen, som allerede er udført på det tidspunkt, hvor fortrydelsesretten gøres gældende. Det gælder dog kun, hvis leverandøren kan godtgøre, at forbrugeren inden aftalens indgåelse har fået oplysninger, der gjorde det muligt for denne på forhånd at vurdere, hvor stort et beløb der i givet fald skulle betales.

2.8. Hvis den pågældende tjenesteydelse ikke kan leveres - der kan eksempelvis være tale om, at en aftale om at købe nogle aktier til forbrugeren til en bestemt pris ikke kan effektueres, fordi aktierne ikke er til salg til denne pris - skal leverandøren give forbrugeren meddelelse herom snarest muligt, og forbrugeren har krav på at få erlagte beløb tilbagebetalt. Kan tjenesteydelsen leveres delvis, bortfalder aftalen også, medmindre parterne bliver enige om at opfylde den resterende del af aftalen.

2.9. Udfører leverandøren en tjenesteydelse for forbrugeren uden forudgående aftale eller anmodning fra forbrugeren, er der ikke dermed indgået en bindende aftale, selv om forbrugeren forholder sig tavs, og forbrugeren skal således ikke betale vederlag m.v. Denne regel om, at forbrugeren ikke kan blive bundet ved passivitet berører ikke medlemslandenes regler om stiltiende forlængelse af gyldigt indgåede aftaler.

2.10. Forslaget indeholder en generel regel, hvorefter leverandøren har bevisbyrden for, at han har opfyldt sin oplysningspligt efter forslaget. Leverandøren har endvidere bevisbyrden for, at der er indgået en aftale, og i givet fald, at forbrugeren har givet samtykke til, at aftalen fuldbyrdes, jf. ovenfor under pkt. 2.8.

Efter forslaget skal et aftalevilkår, hvorefter forbrugeren har bevisbyrden for, at leverandøren ikke har opfyldt sin oplysningspligt m.v. efter direktivet, anses for et urimeligt aftalevilkår, der kan tilsidesættes efter de regler i national ret, som gennemfører direktiv 93/13/EØF om urimelige kontraktvilkår (aftalelovens §§ 36 og 38 c).

2.11. Efter forslaget må leverandører ikke rette kommerciel henvendelse til forbrugere ved brug af telefax eller et automatisk opkaldssystem uden menneskelig indvirken, medmindre forbrugeren forudgående har givet samtykke hertil.

Henvendelse til forbrugere ved brug af andre former for kommunikationsteknologi, som tillader individuel kommunikation (f.eks.

telefon, brev eller elektronisk post), skal også begrænses, men det er overladt til medlemslandene at bestemme, om der enten skal være forbud i alle tilfælde, hvor forbrugeren ikke forudgående har givet samtykke til henvendelsen, eller kun i tilfælde, hvor forbrugeren forudgående har tilkendegivet, at han ikke ønsker at blive kontaktet på den pågældende måde.

Indgås der en aftale på grundlag af en henvendelse i strid med det nævnte forbud, skal forbrugeren bl.a. have ret til at hæve aftalen og kræve skadeserstatning.

2.12. Efter forslaget må direktivets beskyttelsesregler ikke ved aftale kunne fraviges til skade for forbrugeren.

Selv om et tredjelands (ikke EU/EØS-lands) lovgivning i øvrigt gælder for aftalen, kan forbrugeren efter forslaget ikke miste beskyttelsen efter direktivet, hvis forbrugeren bor i et EU-land (EØS-land) og aftalen har nær tilknytning til et territorium inden for EU (EØS).

2.13. Efter forslaget skal medlemslandene sikre, at der findes egnede og effektive retsmidler til brug for løsning af tvister på direktivets område.

2.14. Fristen for gennemførelse af direktivet er i forslaget fastsat til den 30. juni 2002.

3. Kommissionens overvejelser om nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen fremhæver i sin begrundelse for forslaget, at anvendelse af fjernkommunikationsteknik er egnet til grænseoverskridende aftaleindgåelse. Med henvisning hertil finder Kommissionen det nødvendigt, at der vedtages harmoniserede regler om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser. Kommissionen finder, at uensartede regler i medlemslandene vil kunne hindre udviklingen af det indre marked. Et direktiv er desuden nødvendigt som supplement til det generelle fjernsalgsdirektiv.

4. Gældende dansk ret

4.1. Lov om visse forbrugerftaler ("dørsalgsloven") indeholder regler om fortrydelsesret ved fjernsalg af varer, men ikke ved aftaler om fjernsalg af tjenesteydelser. Ved visse forsikringsaftaler er der dog fortrydelsesret, men den gælder, uanset om der er tale om fjernsalg eller ej.

I forbindelse med gennemførelsen af det generelle fjernsalgsdirektiv, jf. ovenfor under pkt. 1, vil der imidlertid skulle indføres regler om fortrydelsesret også ved fjernsalg af tjenesteydelser.

Ved forsikringsaftaler (bortset fra aftaler om visse korttidsforsikringer) har forbrugeren en fortrydelsesfrist på 14 dage, der regnes fra det tidspunkt, hvor forbrugeren har modtaget underretning om, at forsikringsaftalen er indgået, eller hvor forbrugeren efterfølgende har fået forsikringsbetingelserne i hænde.

Hvis forbrugeren vil bruge fortrydelsesretten, sker dette ved at underrette forsikringsselskabet herom. Der gælder ingen formkrav. Underretningen kan således gives mundtligt, herunder telefonisk, skriftligt eller på anden måde, men efterfølgende skal forbrugeren i praksis kunne bevise, at han har givet underretningen rettidigt.

Senest ved udleveringen af forsikringsbetingelserne skal selskabet give forbrugeren tydelig skriftlig oplysning om fortrydelsesretten. Der skal anvendes en bestemt tekst, som er fastsat ved bekendtgørelse. Hvis der ikke er givet sådan oplysning, er aftalen ikke bindende for forbrugeren.

Hvis forbrugeren bruger fortrydelsesretten, kan forsikrings selskabet ikke kræve vederlag for de dage, hvor forbrugeren har været dækket af forsikringen.

Efter dørsalgsloven må erhvervsdrivende ikke uden forudgående anmodning rette telefonisk henvendelse til en forbruger på dennes bopæl, arbejdsplads eller andet sted, hvortil der ikke er almindelig adgang, med henblik på indgåelse af en aftale, herunder aftaler om finansielle tjenesteydelser. Et løfte, som forbrugeren har afgivet i forbindelse med en erhvervsdrivendes henvendelse i strid med denne bestemmelse, er ikke bindende for forbrugeren.

Der gælder enkelte undtagelser fra forbudet mod uanmodet telefonisk henvendelse, bl.a. for henvendelser om tegning af forsikring.

4.2. Aftaleloven indeholder fravigelige regler om indgåelse af aftaler, herunder om tilbud og accept af tilbud.

Et tilbud er efter aftaleloven bindende for afgiveren, indtil acceptfristen er udløbet, eller tilbudet er tilbagekaldt.

Hvis tilbudsgiveren har fastsat en frist for antagelse (accept) af tilbudet, skal antagende svar være kommet frem inden fristens udløb. Tilbudsgi-

veren kan forbeholde sig ret til at tilbagekalde tilbudet inden udløbet af den fastsatte acceptfrist.

Er der ikke fastsat en acceptfrist, skal antagende svar være kommet frem til tilbudsmotageren inden udløbet af det tidsrum, som tilbudsgiveren måtte påregne, da han afgav tilbudet.

Et tilbud skal accepteres, for at der er indgået en aftale. En accept kan dog være stiltiende, og en aftale kan efter omstændighederne også anses for indgået ved, at en part udviser passivitet.

4.3. Markedsføringsloven indeholder generelle regler om god markedsføringsskik, herunder bl.a. om erhvervsdrivendes almindelige vejledningspligt. Der vil efter denne lov kunne gribes ind over for markedsføring, som består i at udføre tjenesteydelser, uden at forbrugeren har bedt om det.

4.4. Kreditaftaleloven indeholder generelle regler om kreditgiverens oplysningspligt og om formkrav til kreditaftaler m.v. Reglerne gælder også, når en kreditaftale indgås ved brug af kommunikationsteknologi. Reglerne er ikke civilretligt sanktioneret (f.eks. ved regler om, at aftalen er ugyldig), bortset fra, at kreditgiveren i givet fald afskæres fra at kræve visse kreditomkostninger m.v. betalt.

4.5. Der er i dansk ret ikke generelle lovregler om misligholdelse af aftaler vedrørende tjenesteydelser, men de principper, der ligger til grund for købeloven, vil kunne anvendes med de fornødne forskelle. I nogle henseender adskiller tjenesteydelser sig således fra, hvad der er karakteristisk for køb af løsøre. Bl.a. er det ikke muligt for forbrugeren at tilbagegive en ydelse, der er præsteret, og det betyder, at aftaler om tjenesteydelser normalt kun kan hæves med virkning for fremtiden. Dette kan dog medføre, at den del af ydelsen, der eventuelt allerede er præsteret, bliver uden værdi for forbrugeren, og i så fald kan der ikke uden videre kræves vederlag herfor.

4.6. Den næringsretlige lovgivning på det finansielle område (bl.a. bank- og sparekasseloven, lov om forsikringsvirksomhed, lov om en garantifond for indskydere og investorer, realkreditloven, lov om investeringsforeninger og specialforeninger og lov om værdipapirhandel m.v.) indeholder visse regler om oplysningspligt. Reglerne gælder, uanset om der er tale om fjernsalg eller ej.

Der er i vidt omfang tale om pligt til at oplyse om anden lovgivning og skattemæssige forhold m.v. med henblik på, at forbrugeren kan bedømme tjenesteydelsen.

Efter lov om forsikringsvirksomhed skal der ved skadesforsikringsaftaler bl.a. gives oplysning om, hvilket lands lov der vil gælde for aftalen, og om forbrugerens klagemuligheder. Ved livsforsikringsaftaler har selskabet en almindelig pligt til at give tilstrækkelige oplysninger om selskabet og forsikringsaftalen til, at forbrugeren har mulighed for at forstå de væsentligste elementer i forsikringen.

Ved udbud af andele i investeringsforeninger m.v. skal der foreligge et prospekt med en række oplysninger, bl.a. om regnskabsmæssige forhold og om medlemmernes stemme- og indløsningsret.

4.7. EU-konventionen om, hvilket lands lovgivning der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser, er gennemført her i landet, jf. lov nr. 188 af 9. maj 1984. Hvis parterne ikke har aftalt andet, er det efter konventionen som hovedregel loven i det land, hvor forbrugeren bor, der finder anvendelse på aftalen. Det gælder bl.a., hvis der i bopælslandet forud for aftalens indgåelse er reklameret eller fremsat særligt tilbud over for forbrugeren, og forbrugeren dér har foretaget de handlinger, som fra hans side er nødvendige for at indgå aftalen. Efter konventionen kan parternes lovvalg i bl.a. de nævnte tilfælde ikke medføre, at forbrugeren berøves den beskyttelse, der tilkommer ham i medfør af ufravigelige regler i loven i bopælslandet.

Der gælder særlige direktivbestemte lovvalgsregler for visse forsikringsaftaler, jf. bekendtgørelse nr. 560 af 27. juni 1994.

4.8. Efter markedsføringsloven kan Forbrugerombudsmanden anlægge retssag ved domstolene om påbud eller forbud vedrørende handlinger i strid med loven.

Der findes på det finansielle område forskellige brancheklagenævn, der er godkendt af Forbrugerklagenævnet.

4.9. Der gælder ikke i dansk ret lovbestemte, særlige bevisbyrderegler på de områder, der er omfattet af direktivforslaget

5. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser m.v.

5.1. Som nævnt ovenfor under pkt. 2 indeholder direktivforslaget ikke en såkaldt minimumsklausul, hvorefter medlemslandene kan opretholde eller vedtage regler, der giver et højere forbrugerbeskyttelsesniveau end de foreslåede regler.

Ved en gennemførelse af direktivforslaget i den nuværende udformning her i landet vil der på den baggrund ikke kun blive tale om regler, der stiller forbrugerne bedre, men også om regler, der stiller forbrugerne dårligere end de gældende regler, jf. nedenfor.

Det generelle fjernsalgsdirektiv, jf. ovenfor under pkt. 1, indeholder i modsætning til det foreliggende forslag en minimumsklausul.

5.2. Der vil være behov for at supplere dørsalgslovens bestemmelser om fortrydelsesret ved fjernsalg af varer med visse generelle lovregler om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser. Der vil i den forbindelse bl.a. være behov for at indføre en lovgivningsmæssig skelnen mellem visse enkelthandlinger, der er omfattet af den samme aftale, med hensyn til, om handlingen er den første af flere handlinger.

Bestemmelsen i direktivforslaget om, at den, der handler som mellemmand ved aftalens indgåelse, anses som leverandør, må formentlig forstås sådan, at mellemmanden skal pålægges en form for hæftelsesansvar. Dette vil i givet fald kræve lovgivning.

5.3. Der vil formentlig skulle gennemføres udtrykkelige markedsføringsretlige regler om, at leverandøren har pligt til inden aftalens indgåelse at give forbrugeren oplysning om samtlige aftalevilkår, og at oplysningen skal gives skriftligt eller på anden varig måde.

5.4. Der vil formentlig skulle gennemføres bestemmelser, som på dette område fraviger aftalelovens generelle regler om tilbagekaldelse af tilbud m.v. Forslaget synes efter ordlyden at måtte forstås således, at hvis leverandøren har opfyldt den ovenfor nævnte pligt til at meddele aftalevilkårene skriftligt eller på anden varig måde, skal de pågældende aftalevilkår være bindende for leverandøren i 14 dage. Det betyder, at oplysningerne skal anses som et tilbud, der som hovedregel er uigenkaldeligt i 14 dage.

5.5. Der vil endvidere skulle gennemføres nye regler om fortrydelsesret, som samtidig - når der er tale om fjernsalg - ændrer dørsalgslovens særlige regler om fortrydelsesret ved forsikringsaftaler.

Ved visse forsikringsaftaler skal fortrydelsesfristen således forlænges fra 14 dage til 30 dage.

Dørsalgslovens regel om, at forbrugeren har fortrydelsesret, uanset om forsikringsaftalen er indgået før eller efter modtagelsen af aftalevilkårene, vil ikke kunne opretholdes. Efter direktivforslaget har forbrugeren således som hovedregel ikke fortrydelsesret, hvis han indgår aftalen efter

at have modtaget aftalevilkårene skriftligt eller på anden varig måde. Der skal som noget nyt stilles visse formkrav med hensyn til forbrugers underretning til leverandøren om, at forbrugeren vil bruge fortrydelsesretten. Der skal også som noget nyt gennemføres regler om, at forbrugeren som hovedregel skal betale for den del af tjenesteydelsen, som er leveret - ved forsikringsaftaler skal der således betales for den periode, hvor forbrugeren har været dækket af forsikringen.

5.6. Der vil skulle indføres særlige lovregler om leverandørens misligholdelse i tilfælde, hvor levering af den aftalte ydelse ikke er mulig. Forbrugeren skal i disse tilfælde have et ubetinget krav på at hæve aftalen, også hvis det kun er en del af den samlede ydelse, som ikke kan leveres.

5.7. Der vil formentlig skulle gennemføres en bestemmelse om, at forbrugeren ikke under nogen omstændigheder kan blive bundet ved passivitet i tilfælde, hvor leverandøren har udført en tjenesteydelse uden forudgående anmodning herom.

5.8. Det vil være nødvendigt at gennemføre en særlig lovregulering af bevisbyrden i visse tilfælde, jf. pkt. 2.10. ovenfor.

Der vil endvidere være behov for at indføre en lovregel, der binder domstolene til at anvende aftalelovens regler om tilsidesættelse af urimelige aftalevilkår med hensyn til aftaler, der pålægger forbrugeren bevisbyrden for, at leverandøren ikke har opfyldt sin oplysningspligt efter direktivforslaget.

5.9. Der skal gennemføres nye civile retlige regler om uanmodet henvendelse til forbrugere ved anvendelse af kommunikationsteknologi, jf. pkt. 2.11. ovenfor.

I den forbindelse vil det være nødvendigt at ændre dørsalgslovens bestemmelse om, at det er tilladt at rette uanmodet telefonisk henvendelse om tegning af forsikring. Det er som ovenfor nævnt overladt til medlemslandene at bestemme, om der skal gælde et forbud mod uanmodet telefonisk henvendelse, eller om det alene skal være forbudt at rette telefonisk henvendelse i tilfælde, hvor forbrugeren har frabedt sig dette.

5.10. Forslaget skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser.

6. Høring

Direktivforslaget har været til høring hos følgende organisationer m.v.:

Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret, Præsidenten for Sø- og Handelsretten, præsidenterne for retterne i København, Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Dansk Markedsføringsforbund, Dansk Industri, Børsmæglerforeningen, Rådet for Dansk Forsikring og Pension, Finansforbundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Handel og Service, Finansrådet, Det Danske Handelskammer, Centralforeningen for Danske Assurandører, Liberale Erhvervs Råd, Diners Club Danmark A/S, Realkreditrådet, Dansk Detail Kreditråd, Pengeinstitutternes Beta-lingssystemer A/S, Dansk Postordreforening, Danske Finansieringsselskabers Forening, Dansk Annoncørforening, Akademikernes Centralorganisation, Landsorganisationen i Danmark, InvesteringsForeningsRådet, Værdipapircentralen, Danmarks Nationalbank, Kommunernes Landsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Investeringsforeningers Fællesrepræsentation, Erhvervssammenslutningen G 1930, Foreningen af Markedsanalyseinstitutter i Danmark, Landsforeningen Loyal Handel, Forbrugerrådet, Formanden for Forbrugerklagenævnet, Amtsrådsforeningen, Københavns Fondsbørs A/S, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer og Sammenslutningen Danske Andelskasser.

6.1. Generelle bemærkninger.

Dansk Detail Kreditråd finder, at der ikke er behov for et direktiv på området.

Det Danske Handelskammer advarer generelt mod at lægge unødige begrænsninger på elektronisk handel, der er en ny samhandelsform i vækst.

Finansforbundet finder det vigtigt med ensartede regler, der kan fremme det indre marked, og som kan give en rimelig forbrugerbeskyttelse uden at hindre en fornuftig udvikling af de finansielle ydelser og virksomheder.

Finansrådet støtter en fuldstændig harmonisering af medlemslandenes regulering af fjernsalg af finansielle tjenesteydelser. Det må forventes, at

forbrugerne i stigende omfang vil bestille finansielle tjenesteydelser på tværs af landegrænserne. Det anføres, at det foreliggende forslag generelt er meget upræcist og giver anledning til fortolkningstvivil.

Forbrugerrådet finder det glædeligt, at der nu er taget initiativ til fælles regler på dette område, hvor der er et særligt behov for forbrugerbeskyttelse. Direktivforslaget giver dog ikke en tilstrækkeligt høj grad af forbrugerbeskyttelse.

Advokatrådet tilslutter sig, at der ved et direktiv etableres de juridiske rammer for et harmoniseret marked for fjernsalg af finansielle tjenesteydelser. Behovet herfor er nu øget.

Forsikring & Pension anerkender de overordnede intentioner med direktivforslaget, men finder, at det bør vurderes nærmere, om der med forslaget opnås en fornuftig balance mellem hensynet til forbrugerne og hensynet til de finansielle virksomheder. Forslaget er generelt meget kompliceret og uklart.

Formanden for Forbrugerklagenævnet bemærker, at flere af direktivforslagets bestemmelser er vanskelige at forstå, og i vidt omfang synes at harmonere meget dårligt med dansk rets almindelige og specielle regler på kontraktrettens område. Der kan også stilles spørgsmål ved hensigtsmæssigheden af flere af forslagens bestemmelser.

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for retterne i København, Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening og Dommerfuldmægtigforeningen bemærker generelt, at direktivforslaget såvel sprogligt som juridisk-teknisk forekommer utilstrækkeligt gennearbejdet. Bl.a. er der behov for en nærmere afklaring af det mere præcise juridiske indhold af en række af de anvendte begreber.

6.2. Bemærkninger til direktivforslagets enkelte elementer.

Flere organisationer m.v. har en lang række bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser. Der er bl.a. en række bemærkninger af overvejende teknisk karakter vedrørende bestemmelserne om direktivets anvendelsesområde. Nedenfor redegøres for synspunkterne vedrørende nogle af forslagens øvrige hovedelementer.

6.2.1. "Maksimumdirektiv".

Finansrådet og Finansforbundet støtter en fuldstændig harmonisering af medlemslandenes forbrugerbeskyttelseslovgivning på dette område. Dette vil medvirke til et effektivt indre marked.

Advokatrådet kan også støtte en fuldstændig harmonisering, men lægger afgørende vægt på, at direktivet kommer til at medføre en høj grad af forbrugerbeskyttelse.

Forbrugerrådet finder, at fælles regler på området bør gennemføres som minimumsregler, og bemærker bl.a., at en fuldstændig harmonisering på grundlag af det foreliggende forslag vil forringe beskyttelsesniveauet på nogle punkter. En fuldstændig harmonisering er også uhenigtsmæssig, fordi man ikke nu kan have overblik over, hvilke problemer der vil kunne opstå for forbrugerne på dette område.

6.2.2. Leverandørens oplysningspligt.

Forbrugerrådet finder, at de oplysninger om retten til betænkningstid og fortrydelsesret, som forbrugeren skal have, bør gives skriftligt allerede i forbindelse med, at aftalevilkårene fremsendes til forbrugeren.

Finansrådet anfører, at det ikke altid vil være i forbrugers interesse, at alle aftalevilkår skal være meddelt skriftligt eller på et andet "varigt medium" inden aftalens indgåelse. Det gælder f.eks. ved forbrugers telefoniske anmodning om tilladelse til at overtrække en konto i sit pengeinstitut. Fremover vil der ikke længere kunne gives telefonisk samtykke hertil. I øvrigt indgås aftaler mellem pengeinstitutter og forbrugere normalt skriftligt, og således, at forbrugeren modtager en kopi af aftalen i forbindelse med indgåelsen.

Realkreditrådet bemærker, at realkreditinstitutter i forvejen er underlagt en række oplysningsforpligtelser, bl.a. i medfør af kreditaftaloven. Det er også præciseret i de etiske retningslinjer for realkreditinstitutter, at et lånetilbud skal være skriftligt og ledsaget af fyldestgørende oplysninger m.v.

Forsikring & Pension finder, at forslaget ikke tager tilstrækkeligt hensyn til de EU-regler om oplysningspligt, som allerede er gennemført på forsikringsområdet.

6.2.3. Betænkningstid og fortrydelsesret.

Forsikring & Pension bemærker, at det er uklart, hvordan forslagets bestemmelser om betænkningstid og fortrydelsesret skal anvendes ved forsikringsaftaler, idet disse her i landet normalt indgås sådan, at det er

forbrugeren, som afgiver tilbud (forsikringsbegæringen) til forsikrings-selskabet, som derefter accepterer tilbudet Der er ikke taget hensyn til de gældende EU-regler om fortrydelsesret ved tegning af livsforsikring. Med hensyn til livsforsikringer vil forslaget medføre en kompliceret retstilstand, som forekommer ugenomtænkt, idet der vil gælde en række forskellige frister for betænkningstid og fortrydelsesret (7 forskellige kombinationer), afhængigt af, om aftalen er indgået ved fjernsalg, om alle vilkår er meddelt forbrugeren inden tegningen af forsikringen, og om forsikringen skal dække i kort eller lang tid. Livsforsikringsaftaler bør helt undtages fra forslaget regler om fortrydelsesret og betænkningstid, så de gældende danske regler kan opretholdes. Med hensyn til skadesforsikringer bør forslaget også ændres, så de velfungerende og mere forbrugerbeskyttende danske regler kan opretholdes.

Finansrådet anfører, at reglerne om betænkningstid rejser en række problemer, bl.a. med hensyn til prisfastsættelsen. Forbrugerne kan som regel selv sikre sig betænkningstid ved blot at vente med at indgå aftalen. Finansielle tjenesteydelsers egenskaber kan ikke "ses", men fremgår af aftalen, og derfor er der ikke et større behov for fortrydelsesret m.v., alene fordi en aftale indgås ved brug af fjernkommunikation - dog undtaget telefonsalg. Forslagets særlige bevisbyrderegler medfører i sammenhæng med fristreglerne, at der i en række tilfælde vil være tvivl om, fra hvilket tidspunkt betænkningstiden eller fortrydelsesretten løber. Det er vanskeligt at se begrundelsen for, at betænkningstiden/fortrydelsesfristen efter forslaget skal være 14/30 dage, når fortrydelsesfristen er 7 dage i det generelle fjernsalgsdirektiv. Det bør præciseres, at handel med værdipapirer fra bankens egen beholdning og handel med fastrenteprodukter er undtaget fra reglerne Det bør overvejes at indsætte en bestemmelse, hvorefter forbrugeren som udgangspunkt ikke kan gøre fortrydelsesretten gældende, hvis udførelsen af tjenesteydelsen med forbrugers samtykke er påbegyndt. Dette vil generelt være i forbrugernes interesse.

Realkreditrådet bemærker, at det bør sikres, at det særlige danske realkreditsystem, hvor udlån og kapitalfremskaffelse er tæt forbundet, ikke bliver omfattet af forslagens regler om fortrydelsesret. Et realkreditinstitut har ikke mulighed for at påvirke kursudviklingen på obligationsmarkedet og dermed prisdannelsen på realkreditlånet. Forslaget bør endvidere udformes således, at der fuldt ud tages hensyn til, at det ikke vil være muligt at oplyse prisen for et realkreditlån i forbindelse med aftalens indgåelse, fordi kursen på obligationerne - og dermed prisen på lånet - først kendes, når obligationerne er solgt. Efter aftalens indgåelse er der en vis ekspeditionstid, fordi obligationerne skal sælges via Fondsbørsen.

Forbrugerrådet anfører, at bestemmelserne om betænkningstid og fortrydelsesret forekommer meget uoverskuelige, og at de kan give store problemer i den praktiske hverdag for forbrugerne. Det er bl.a. uheldigt og kan give anledning til forvirring, at forslagens regler på dette punkt er forskellige fra reglerne om andre tjenesteydelser og varer i det generelle fjernsalgsdirektiv. Der bør gennemføres en klar, almen fortrydelsesret på det finansielle område. Bestemmelserne om betænkningstid vil på en række nærmere beskrevne punkter medføre en ringere eller mere uklar retsstilling for forbrugerne end en sådan generel fortrydelsesret.

Advokatrådet anfører, at bestemmelsen om beregning af de beløb, forbrugeren skal betale ved brug af fortrydelsesretten, er uklar. Der bør være mulighed for i national ret at fastsætte nærmere regler herom.

6.2.4. Uanmodede henvendelser m.v.

Forbrugerrådet bemærker, at de danske gennemførelsesregler til sin tid bør udformes således, at enhver uanmodet henvendelse til forbrugere kræver forbrugerens forudgående samtykke.

Forsikring & Pension finder som udgangspunkt, at reglen om forbud mod uanmodede henvendelser m.v., der sker på anden måde end ved brug af telefax eller automatisk opkaldssystem, ud fra samfundsmæssige hensyn bør udgå af forslaget. I det mindste bør man undtage henvendelser med henblik på tegning af forsikring. Eventuelt kunne man i stedet kræve, at leverandøren ved en uanmodet henvendelse skal give en tydelig begrundelse for henvendelsen samt visse grundoplysninger, f.eks. om leverandørens navn og adresse.

Forsikring & Pension bemærker, at hvis forslaget ikke ændres, bør de danske gennemførelsesregler udformes således, at uanmodet henvendelse om salg af forsikring kan ske, medmindre forbrugeren udtrykkeligt har frabedt sig det.

7. Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 30. oktober 1999.

Aktuelt notat er fremsendt til Europaudvalget den 23. oktober 1998. Grundnotat er fremsendt til Europaudvalget den 19. januar 1999.

Rådsresolution om Kommissionens handlingsplan for forbrugerpolitikken 1999-2001.

Resumé

Kommissionen har den 7. december 1998 vedtaget sin forbrugerpolitiske handlingsplan for årene 1999 til 2001.

På rådsmøde den 13. april 1999 ønsker det tyske formandskab vedtaget en rådsresolution om handlingsplanen. I udkastet til resolutionen opfordres Kommissionen til at implementere sin plan og i den forbindelse lægge særlig vægt på følgende emner:

Under overskriften **sundhed og sikkerhed; økonomiske og juridiske interesser** opfordres Kommissionen bl.a. til at revidere det generelle produktsikkerhedsdirektiv samt forelægge et forslag om et rammedirektiv vedrørende levnedsmidler. Kommissionen opfordres desuden til i sine forbrugerrelaterede aktiviteter at følge forsigtighedsprincippet. Endvidere opfordres Kommissionen til særligt at koncentrere sig om informations-samfundet, elektronisk handel, fjernsalg, finansielle tjenesteydelser og åbning af et konkurrencebaseret marked vedrørende offentlige nødvendighedstjenester.

Under overskriften **bedre mulighed for forbrugerne i EU til at komme til orde** opfordres Kommissionen til at bidrage til styrkelsen af forbrugerorganisationerne samt styrke forbrugerrepræsentationen i standardiseringsprocessen.

Under overskriften **integration** opfordres Kommissionen til at sikre, at forbrugerebeskyttelseskrav tages i betragtning i definitionen og implementeringen af andre fællesskabsaktiviteter samt til at varetage forbrugerhensyn i andre **internationale relationer**.

Endelig opfordres såvel Kommissionen som medlemsstaterne til at forstærke forbrugerpolitikken samt håndhævelsen heraf.

2. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 7. december 1998 vedtaget sin forbrugerpolitiske handlingsplan for årene 1999 til 2001.

I handlingsplanen henviser Kommissionen til, at EU-traktaterne ikke i detaljer prioriterer og anviser forbrugerpolitiske aktioner og foranstaltninger, men at Kommissionen, de øvrige fællesskabsinstitutioner og medlemstaterne i fællesskab har ansvaret for i praksis at gennemføre Amsterdam-

traktatens bestemmelser på området, når disse er trådt i kraft. Kommissionen anfører, at selvom traktaten ikke indeholder detaljerede fortegnelser over hvilken vej man skal gå, er de forbrugerpolitiske hovedopgaver som er angivet i artikel 153 en effektiv vejledning. Disse opgaver kan opsummeres som følgende mål:

- Bedre muligheder for forbrugerne i hele EU for at komme til orde;
- Et højt sundheds- og sikkerhedsniveau for forbrugerne i EU;
- Fuld respekt for forbrugernes økonomiske interesser.

Inden for disse 3 hovedområder har Kommissionen i handlingsplanen beskrevet de vigtigste aktioner inden for hvert sit delområde under følgende overskrifter:

1. Bedre muligheder til forbrugerne i hele EU for at komme til orde, herunder aktioner under følgende fire overskrifter:

- støtte til forbrugersammenslutninger
- fremme af dialogen mellem forbrugerne og de erhvervsdrivende
- udvikling af EU-rådgivningskontorerne
- oplysningskampagner og uddannelse

2. Et højt sundheds- og sikkerhedsniveau for forbrugerne i EU, herunder aktioner under følgende fire overskrifter:

- skabelse af en beslutningsproces, som hviler på et videnskabeligt grundlag
- produktsikkerhed
- sikkerhed ved tjenesteydelser og tjenesteydelsesansvar
- håndhævelse og overvågning

3. Fuld respekt for EU-forbrugernes økonomiske interesser:

- finansielle tjenesteydelser og euroen
- evaluering og ajourføring af den eksisterende lovgivning
- retshåndhævelse
- hensyntagen til forbrugernes økonomiske interesser i de øvrige fællesskabspolitikker.

Formandskabet har fremlagt et resolutionsudkast om handlingsplanen. Rådet opfordrer Kommissionen til at implementere handlingsplanen med hensyntagen til rådsbeslutning nr. 283/99/EF om etablering af en generel ramme for fællesskabsaktiviteter til fordel for forbrugerne og i den forbindelse særlig lægge vægt på følgende emner:

Under overskriften **sundhed og sikkerhed; økonomiske og juridiske interesser** opfordres Kommissionen bl.a. til at revidere det generelle produktsikkerhedsdirektiv og at følge op på sin Grønbog om generelle principper for levnedsløvgivningen i Unionen, og at forelægge et forslag om et rammedirektiv vedrørende levnedsmidler. Kommissionen opfordres endvidere til i fremtiden i endnu højere grad at følge forsigtighedsprincippet i forbindelse med forslag til lovgivning og andre forbrugerrelaterede aktiviteter samt at udvikle klare og effektive retningslinier for anvendelsen af forsigtighedsprincippet.

Desuden opfordres Kommissionen til i ønsket om opretholdelse af markedsgennemsigthed i forbrugerens interesse, særligt at koncentrere sig om informationssamfundet, elektronisk handel, fjernsalg, finansielle tjenesteydelser og åbning af et konkurrencebaseret marked vedrørende offentlige nødvendighedstjenester (el-, vand- og gasforsyning m.v.) samt fortsættelse af arbejdet på beskyttelse af forbrugernes juridiske rettigheder, herunder med forenklet og let adgang til genoprettelsesprocedurer. Der henvises i den forbindelse til rådsresolutionen om forbrugerne i informations-samfundet – vedtaget på rådsmøde (Forbruger) den 3. november 1998 – punkt 1.3, hvorefter genoprettelsesprocedurer skal finde sted i forbrugerens eget land og så vidt muligt under anvendelse af forbrugerens egen lovgivning.

Under overskriften **bedre mulighed for forbrugerne i EU til at komme til orde** opfordres Kommissionen til at bidrage til styrkelsen af forbrugerorganisationerne på såvel europæisk som nationalt plan, bl.a. ved at forstærke forbrugerrepræsentanternes rolle på fællesskabsplan, samt til at undersøge, hvilke emner der er egnet til løsning af en dialog – eventuel ved frivillige aftaler – mellem forbrugerne og erhvervslivet. I Betragtning nr. 7 til resolutionsteksten er det præciseret, at selvregulering og frivillige aftaler kun under visse omstændigheder er hensigtsmæssige og kun i særlige tilfælde et alternativ til lovgivning. Det er endvidere præciseret, at manglende håndhævelse eller efterlevelse af selvregulering og frivillige aftaler kan nødvendiggøre vedtagelse af bindende regler.

Endelig opfordres Kommissionen til at forbedre effektiviteten af forbrugerrepræsentationen af standardiseringsprocessen.

Under overskriften **Integration** opfordres Kommissionen til at sikre, at forbrugerebeskyttelseskrav tages i betragtning i definitionen og implementeringen af andre fællesskabsaktiviteter såvel som i forbindelse med ny som revision af allerede eksisterende forbrugerrelateret lovgivning. Desuden bør der også tages hensyn til, at bæredygtige forbrugermønstre er en vigtig del af forbrugerens interesser.

Endelig opfordres Kommissionen til under overskriften **Internationale relationer** at varetage forbrugerhensyn, særligt for så vidt angår forbrugernes sundhed og sikkerhed og økonomiske interesser i internationale bilaterale og multilaterale fora, samt at forbrugerpolitiske krav tages i betragtning i forbindelse med processen om udvidelsen af EU.

Rådet opfordrer endvidere såvel Kommissionen som medlemstaterne til at udvide deres dialog om forbrugerpolitik med henblik på at forstærke effektiviteten af forbrugerpolitiske tiltag, og at forbedre håndhævelsen af fællesskabslovgivning bl.a. gennem et administrativt samarbejde mellem fællesskabet og myndighederne i medlemstaterne med ansvar for forbrugerlovgivningen, herunder fx samarbejde vedrørende forskning, information, risikovurdering og markedsovervågning.

Endelig opfordres medlemsstaterne til at sikre, at der også på nationalt niveau tages behørigt hensyn til forbrugerpolitiske krav på andre relevante politiske områder samt at styrke de nationale forbrugerorganisationer og bidrage til at forbrugerrepræsentationen i standardiseringsprocessen fremmes.

Afslutningsvis bekræfter Rådet sin hensigt om at udvikle en aktiv forbrugerpolitik på fællesskabsniveau, og tage hensyn til forbrugerpolitiske krav i dets beslutninger på andre fællesskabsområder.

2. Nærhed og proportionalitet

Resolutionen indeholder i betragtningerne en generel henvisning til, at Fællesskabets forbrugerpolitik skal være i overensstemmelse med principperne om nærhed og proportionalitet.

3. Gældende dansk ret

Lovgivningen på forbrugerbeskyttelsesområdet omfatter i dag blandt andet markedsføringsloven, betalingskortloven, prismærkningsloven, produkt-sikkerhedsloven, lov om Forbrugerklagenævnet, lov om Statens Husholdningsråd samt produktsikkerhedsloven, der varetages af Forbrugerstyrelsen, levnedsmiddellovgivningen m.v., der varetages af Fødevareministeriet. Hertil kommer en omfattende særlovgivning samt almindelige civilretlige regler.

4. Høring

Et udkast til rådsresolutionen har været sendt i høring hos Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Forsikring og Pension, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Postordreforening, De Samvirkende

Købmandsforeninger, Det Danske Handelskammer, FDM, FDB, Finansrådet, Forbrugerrådet, Dansk Varefaktanævn, Håndværksrådet, Realkreditrådet.

Forbrugerrådet har i sit høringssvar mindet om, at subsidiaritetsprincippet som er nævnt i det oprindelige udkasts 6. betragtning (det vedhæftede udkast betragtning nr. 5) bør anvendes med stor forsigtighed på forbrugerbeskyttelsesområdet og ikke anvendes som undskyldning for ikke at gennemføre forbrugerpolitik på EU-plan. Forbrugerrådet har endvidere påpeget, at det ikke alene er vigtigt i opfordringen til Kommissionen at henvise til sundhed og sikkerhed og økonomiske interesser, men at der tillige bør være en henvisning til forbrugernes juridiske interesser, herunder let adgang til klageprocedurer. Forbrugerrådet bemærker herudover, at aftaler mellem erhvervslivet og forbrugerorganisationer skal være dialogbaserede, og at forbrugerorganisationerne på såvel nationalt som fællesskabsplan bør styrkes.

Endelig præciserer Forbrugerrådet vigtigheden af at sørge for, at Amsterdamtraktatens bestemmelser om forbrugerindflydelse på andre fællesskabspolitikker gennemføres effektivt i praksis, og at det er vigtigt at sikre forbrugerindflydelsen i standardiseringsprocessen. Afslutningsvis bemærker Forbrugerrådet, at selvregulering på det forbrugerpolitiske område kun bør anvendes på særlige områder og kun efter forudgående dialog med forbrugerne.

Dansk Handel og Service hæfter sig ved, at der i resolutionsteksten er en henvisning til muligheden af, at forbrugerbeskyttelsen i EU kan tilvejebringes gennem frivillige aftaler mellem forbrugerorganisationerne og erhvervslivet. DHS finder, at frivillige aftaler og selvregulering både er et godt supplement til allerede eksisterende og et godt alternativ til ny lovgivning.

Dansk Handel og Service er foruroliget over, at der i resolutionsteksten lægges op til at Kommissionen bør bevæge sig væk fra den videnskabelige risikovurdering over mod et udefineret forsigtighedsprincip, som de finder er uforeneligt med det eksisterende system baseret på videnskabelig risikovurdering.

Forsikring og Pension har i relation til rådsresolutionen bemærket, at konkurrencemæssige aspekter i sig selv har tendens til at øge forbrugerbeskyttelsen, og at eventuelt yderligere tiltag bør henvises til selvregulering i dialog med forbrugerne.

Der er ikke fremkommet yderligere bemærkninger til resolutionsudkastet.

5. **Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser**

Rådsresolutionen forventes ikke at få hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

6. **Samfundsøkonomiske konsekvenser**

Rådsresolutionen forventes ikke at få samfundsøkonomiske konsekvenser.

7. **Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.**

Kommissionens statusrapport om prioriteter for forbrugerpolitikken 1996 – 1998 blev forelagt Europaudvalget den 17. april 1998 til orientering. Notat blev fremsendt den 8. april 1998. Et Kommissionsresumé af den forventede handlingsplan for 1999 – 2001 vedrørende prioriteringer i forbrugerpolitikken blev forelagt Europaudvalget den 30. oktober 1998. Notat blev fremsendt den 23. oktober 1998. Faktuelt grundnotat om handlingsplanen er fremsendt den 22. marts 1999.

Kommissionens forslag til direktiv om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed (KOM (1998) 217 endelig udg.).

Resumé

I dette nye notat redegøres for forløbet af forligsforhandlingerne vedrørende Kommissionens forslag til direktiv om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed.

For en nærmere redegørelse for direktivforslagets indhold, gældende dansk ret, høringer, lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser, henvises til grundnotat af 24. september 1996 og aktuelle notater af 8. og 16. april 1998.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte direktivforslaget den 18. juni 1996.

Hjemlen for direktivforslaget, som er et minimumsdirektiv, er artikel 100 a, jf. artikel 189 b, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal (fælles beslutningstagen).

Den 23. april 1998 blev der opnået politisk enighed om forslaget, og den fælles holdning blev formelt vedtaget af Rådet den 24. september 1998.

Europa-Parlamentet fremkom med sin 2. udtalelse om forslaget den 17. december 1998.

Der er indledt forligsprocedure efter traktatens artikel 189 B, stk. 3, jf. stk. 4. Forligsudvalget har den 18. marts 1999 godkendt et fælles udkast, jf. traktatens artikel 189 B, stk. 5.

Direktivforslaget er sat på dagsordenen for Rådsmødet (forbrugerministre) den 13. april 1999 med henblik på endelig vedtagelse.

3. Direktivforslagets indhold

I direktivforslaget behandles dels de lovbestemte mangelsregler i forbrugerkøb, dels de "handelsmæssige" (frivillige) garantier. Forslaget drejer sig navnlig om, hvilke beføjelser forbrugerne skal have, hvis en vare viser sig at være mangelfuld.

Det fælles udkast, som blev drøftet på mødet i forligsudvalget den 18. marts 1999, svarer i det væsentlige til Rådets fælles holdning af 24. september 1998. Nedenfor gennemgås kort de punkter, hvor det fælles udkast indebærer ændringer af betydning i forhold til den fælles holdning.

3.1. Anvendelsesområde og definitioner

Den fælles holdning indeholdt en bestemmelse om, at aftaler om levering af forbrugsvarer, der skal tilvirkes (bestillingskøb), er omfattet af direktivforslaget, medmindre forbrugeren efter aftalen selv skal levere en væsentlig del af de nødvendige materialer.

I det fælles udkast er undtagelsen for tilfælde, hvor forbrugeren selv skal levere en væsentlig del af de nødvendige materialer, udgået. Dette indebærer, at enhver form for bestillingskøb, hvor en forbruger anmoder en erhvervsdrivende om at fremstille en vare til sig - f.eks. et sæt skræddersyet tøj - vil blive omfattet af direktivet.

Det foreslås, at en forbruger ikke skal kunne gøre mangelsansvar gældende mod sælgeren, hvis manglen skyldes fejl mv. ved materialer, som er leveret af forbrugeren.

3.2. Mangelsbegrebet

Efter Rådets fælles holdning skal en mangel, som skyldes forkert installation af varen, sidestilles med en mangel ved varen, hvis installationen som led i købsaftalen er udført af sælgeren selv eller på dennes ansvar.

I det fælles udkast foreslås i tilknytning hertil en ny regel, hvorefter en vare også skal betragtes som mangelfuld, hvis varen er beregnet til at blive installeret af forbrugeren selv, og denne som følge af en fejl i en installationsvejledning kommer til at installere varen - f.eks. samle et møbel - forkert.

3.3. Information og håndhævelse

Det fælles udkast indeholder en ny bestemmelse om, at medlemsstaterne skal træffe hensigtsmæssige foranstaltninger med henblik på at orientere forbrugerne om deres rettigheder i henhold til direktivet.

Det foreslås endvidere, at der skal kunne nedlægges forbud mod erhvervsdrivendes overtrædelse af direktivet efter proceduren i direktiv 98/27/EF om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugerens interesser.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 17. december 1998 afgivet sin 2. udtalelse om direktivforslaget. Parlamentet har i udtalelsen fremsat et antal ændringsforslag til Kommissionens oprindelige forslag, som i et vist omfang er indarbejdet i den nu foreliggende tekst. De ændringer, som er nævnt under pkt. 2, stammer således fra Europa-Parlamentets udtalelse.

5. Subsidiaritet og proportionalitet

Kommissionen finder, at forslaget er nødvendigt for at forbedre forbrugernes retstilling og mulighed for at udnytte det indre marked. Kommissionen finder ligeledes, at forslaget bidrage til at hindre konkurrenceforvridning.

6. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 24. september 1996. Aktuelt notat er senest fremsendt til udvalget den 26. januar 1999.

Direktivforslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 22. november 1996 og den 31. oktober 1997.

Europaudvalget tiltrådte regeringens forhandlingsoplæg den 17. april 1998.